

Any acadèmic	2013-14
Assignatura	22100 - Bases Didàctiques i Disseny Curricular
Grup	Grup 10, 1S, Menorca, GEP2
Guia docent	K
Idioma	Català

Identificació de l'assignatura

Assignatura	22100 - Bases Didàctiques i Disseny Curricular
Crèdits	1.8 presencials (45 hores) 4.2 no presencials (105 hores) 6 totals (150 hores).
Grup	Grup 10, 1S, Menorca, GEP2(Campus Extens)
Període d'impartició	Primer semestre
Idioma d'impartició	Català

Professors

Professors	Horari d'atenció alumnat					
	Hora d'inici	Hora de fi	Dia	Data d'inici	Data de fi	Despatx
Pere Jaume Alzina Seguí pere.alzina@uib.es	20:00h	21:00h	Dimarts	08/10/2013	11/02/2014	Sala de professors Seu UIB Menorca

Titulacions on s'imparteix l'assignatura

Titulació	Caràcter	Curs	Estudis
Grau d'Educació Primària (Pla 2009)	Formació bàsica	Primer curs	Grau
Grau d'Educació Primària (Pla 2013)	Formació bàsica	Primer curs	Grau

Contextualització

El mòdul *Processos i contextos educatius* està estructurat en 2 matèries i 4 assignatures.

Les matèries són:

- Fonaments curriculars i organitzatius
- Bases teòriques, històriques i institucionals

L'assignatura 'Bases didàctiques i disseny curricular' juntament amb 'Organització i gestió educatives' pertanyen a la matèria 'Fonaments curriculars i organitzatius'.

S'imparteix durant el primer semestre del primer curs del Grau en Educació Primària i té un caire bàsic i fonamental per a la formació dels futurs professionals.

Es tracta d'una assignatura que :

- Analitza els models i estratègies d' ensenyament-aprenentatge que fan referència a l' Educació Primària.
- Proposa pràctiques de disseny, implementació i avaluació curricular coherents, a partir del currículum de l' Educació Primària de les Illes Balears.
- Analitza la realitat comunicativa i interactiva de l'aula, els recursos humans i materials necessaris, especialment el paper del professor.
- Elabora propostes per a l'atenció a la diversitat.
- Contextualitza els plantejaments a nivell de centre educatiu, situant-lo en el paradigma de la societat de la informació i de la globalització.
- Proposa estratègies d' innovació i canvi que generen la millora del sistema educatiu.

Any acadèmic	2013-14
Assignatura	22100 - Bases Didàctiques i Disseny Curricular
Grup	Grup 10, 1S, Menorca, GEP2
Guia docent	K
Idioma	Català

Respecte de l'interès d'aquesta assignatura, cal dir que és la base imprescindible pels professionals de l'ensenyament que s'enfrontaran al repte de formar els futurs alumnes.

Requisits

L'assignatura té un caràcter introductor i de formació bàsica i, per tant, no té requisits essencials ni recomanables.

Competències

L'assignatura de 'Bases didàctiques i disseny curricular' té el propòsit de contribuir a l'adquisició de les competències que s'indiquen, les quals formen part del conjunt de competències establertes en el pla d'estudis.

Específiques

1. Conèixer els fonaments de l'educació primària, la seva relació interdisciplinària, els criteris d'avaluació i els coneixements didàctics entorn als procediments d'ensenyament i aprenentatge respectius, relacionats amb l'educació infantil. (1.2.2).
2. Analitzar i comprendre els processos educatius a l'aula i fora d'ella, relatius al període de 6-12 anys. (1.2.3).
3. Dissenyar, planificar i avaluar l'activitat docent a l'aula, considerant l'anàlisi dels contextos i espais formatius del centre i de l'entorn. (1.2.6).
4. Avaluar de forma continua, formativa i global, el desenvolupament de l'alumnat, introduint les mesures educatives necessàries per atendre la diversitat i les peculiaritats individuals de l'alumnat en el marc d'una educació integral. (1.2.19).

Genèriques

1. Habilitats comunicatives i lingüístiques. (4.2.3).
2. Capacitat per treballar en equip (4.2.6).

Continguts

Per tal de treballar i desenvolupar les competències esmentades abans, s'han seleccionat els següents continguts:

Continguts temàtics

Tema 1. ESCOLA I COMUNITAT

- 1.1. Repàs històric a la funció atribuïda a l'educació escolar
- 1.2. Funcions i reptes de l'escola actual
- 1.3. Paper del mestre

Tema 2. EL MESTRE COM A FACILITADOR DE L'APRENTATGE

- 2.1. Conceptes d'ensenyament i aprenentatge

Any acadèmic	2013-14
Assignatura	22100 - Bases Didàctiques i Disseny Curricular
Grup	Grup 10, 1S, Menorca, GEP2
Guia docent	K
Idioma	Català

- 2.2. Enfocament de l'ensenyament com a procés d'interrelació i comunicació a l'aula
- 2.3. L'adopció del model psicopedagògic constructivista

Tema 3. MODEL CURRICULAR DE L'ACTUAL SISTEMA EDUCATIU

- 3.1. Estructura i organització del sistema educatiu
- 3.2. Concepte i concepcions de currículum
- 3.3. Fonaments, fonts, fases, components formals i característiques del currículum
- 3.4. La política curricular espanyola i els nivells de concreció curricular
- 3.5. El currículum d'Educació Primària: estructura i organització

Tema 4. PLANIFICACIÓ, IMPLEMENTACIÓ I AVALUACIÓ CURRICULAR

- 4.1. La planificació des de l'escola: els documents de centre
- 4.2. Característiques generals de la planificació i de la programació
- 4.3. L'avaluació dels coneixements previs
- 4.4. Objectius, continguts i competències bàsiques
- 4.5. Estratègies metodològiques
- 4.6. Organització i recursos
- 4.7. El sentit i la pràctica de l'avaluació

Metodologia docent

En aquests apartats es descriuen les activitats de treball presencial i no presencial previstes a l'assignatura amb l'objecte de poder desenvolupar i avaluar les competències establertes per a l'assignatura.

L'assignatura disposarà d'una aula de Moodle al Campus Extens per tal que es faciliti la comunicació i la disposició de material per a l'alumnat. A aquesta aula, l'alumnat hi trobarà a la seva disposició: un forum de notícies, un calendari de tasques, documents electrònics i algunes propostes didàctiques que s'hauran de treballar de manera autònoma.

Activitats de treball presencial

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció
Classes teòriques	Classes teòriques	Grup gran (G)	Mitjançant el mètode expositiu i comptant amb la participació de l'alumnat, s'establiran els fonaments teòrics de l'assignatura. A més, es posarà a disposició de l'alumnat material d'ampliació i propostes didàctiques per tal de desenvolupar la teoria treballada a l'aula.
Classes pràctiques	Classes/seminaris	Grup gran (G)	En aquestes classes es treballaran aspectes d'ampliació i pràctica de la teoria, es comptarà amb alguns experts i es donarà l'oportunitat als alumnes d'aprofundir en els diferents continguts i competències de l'assignatura. Es treballarà a partir de documents escrits i visuals.
Classes pràctiques	Presentació del póster	Grup gran (G)	Sempre que ho permeti el desenvolupament del curs, els alumnes presentaran oralment i a partir d'un poster la seva UD. Si el temps ho permet, els diferents grups d'alumnes que han dissenyat la UD l'exposaran i la posaran en pràctica a la classe, adaptant el nivell. La posada en

Any acadèmic	2013-14
Assignatura	22100 - Bases Didàctiques i Disseny Curricular
Grup	Grup 10, 1S, Menorca, GEP2
Guia docent	K
Idioma	Català

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció
			pràctica de la UD serà enregistrada en vídeo per després poder comentar-la entre tots. Les diferents unitats didàctiques seran avaluades per tots els companys mitjançant el procediment d'avaluació compartida.
Avaluació	Prova final pràctica	Grup gran (G)	Tots els alumnes hauran de realitzar una prova final teòrica i pràctica, de resposta llarga i desenvolupament. La prova consistirà en la resolució d'un cas pràctic en el que caldrà dissenyar un conjunt d'actuacions donades unes característiques d'un determinat grup classe. En la resolució d'aquest cas pràctic caldrà demostrar el domini dels continguts treballats al llarg del curs. La superació d'aquesta prova amb una nota igual o major a 5 serà imprescindible per aprovar l'assignatura.

Activitats de treball no presencial

Modalitat	Nom	Descripció
Estudi i treball autònom individual	Lectures i reflexió	L'alumnat haurà de dur a terme la lectura d'un llibre i diferents articles o capítols, realitzar-ne una reflexió i presentar un treball que serà pautat per part del professorat de l'assignatura.
Estudi i treball autònom en grup	Disseny de la unitat didàctica	D'acord a allò establert a les classes de teoria i allò realitzat durant les classes pràctiques, l'alumnat haurà de dur a terme l'elaboració d'una unitat didàctica. Aquesta ha de ser realitzada en grup (de tres persones); sols en casos excepcionals, podrà ser realitzada de manera individual.
Estudi i treball autònom en grup	Elaboració del poster	Els alumnes en petit grup elaboraran un poster de la UD que serà presentat a l'aula.
Estudi i treball autònom individual o en grup	Tasques i activitats	Es tracta d'elaborar aquelles activitats (mapes, recerques, entrevistes, exemples, comentaris, resums...) que palesen una participació activa a les classes

Riscs específics i mesures de protecció

Les activitats d'aprenentatge d'aquesta assignatura no comporten riscos específics per a la seguretat i salut de l'alumnat i, per tant, no cal adoptar mesures de protecció especials.

Estimació del volum de treball

L'estimació del volum del treball és orientativa i pot sofrir alguna modificació durant el curs

Modalitat	Nom	Hores	ECTS	%
Activitats de treball presencial		45	1.8	30
Classes teòriques	Classes teòriques	24	0.96	16
Classes pràctiques	Classes/seminaris	12	0.48	8
Classes pràctiques	Presentació del póster	6	0.24	4
Total		150	6	100

Any acadèmic	2013-14
Assignatura	22100 - Bases Didàctiques i Disseny Curricular
Grup	Grup 10, 1S, Menorca, GEP2
Guia docent	K
Idioma	Català

Modalitat	Nom	Hores	ECTS	%
Avaluació	Prova final pràctica	3	0.12	2
Activitats de treball no presencial		105	4.2	70
Estudi i treball autònom individual	Lectures i reflexió	20	0.8	13.33
Estudi i treball autònom en grup	Disseny de la unitat didàctica	30	1.2	20
Estudi i treball autònom en grup	Elaboració del poster	20	0.8	13.33
Estudi i treball autònom individual o en grup	Tasques i activitats	35	1.4	23.33
Total		150	6	100

A començament del semestre hi haurà a disposició dels estudiants el cronograma de l'assignatura a través de la plataforma UIBdigital. Aquest cronograma inclourà almenys les dates en què es faran les proves d'avaluació contínua i les dates de lliurament dels treballs. A més, el professor o la professora informará els estudiants si el pla de treball de l'assignatura es durà a terme a través del cronograma o per una altra via, inclosa la plataforma Campus Extens.

Avaluació de l'aprenentatge dels estudiants

Classes/seminaris

Modalitat	Classes pràctiques
Tècnica	Altres procediments (No recuperable)
Descripció	En aquestes classes es treballaran aspectes d'ampliació i pràctica de la teoria, es comptarà amb alguns experts i es donarà l'oportunitat als alumnes d'aprofundir en els diferents continguts i competències de l'assignatura. Es treballarà a partir de documents escrits i visuals.
Criteris d'avaluació	Assistència a classe
	Adequació de les preguntes i comentaris: aportació d'idees, experiències, exemples, opinions...
	Heteroavaluació
	Plantejament de preguntes
Percentatge de la qualificació final: 10% per l'itinerari A	

Presentació del póster

Modalitat	Classes pràctiques
Tècnica	Altres procediments (No recuperable)
Descripció	Sempre que ho permeti el desenvolupament del curs, els alumnes presentaran oralment i a partir d'un poster la seva UD. Si el temps ho permet, els diferents grups d'alumnes que han dissenyat la UD l'exposaran i la posaran en pràctica a la classe, adaptant el nivell. La posada en pràctica de la UD serà enregistrada en vídeo per després poder comentar-la entre tots. Les diferents unitats didàctiques seran avaluades per tots els companys mitjançant el procediment d'avaluació compartida.
Criteris d'avaluació	Exposició clara i adequada
	Valoració de l'elaboració del póster
Percentatge de la qualificació final: 10% per l'itinerari A	

Any acadèmic	2013-14
Assignatura	22100 - Bases Didàctiques i Disseny Curricular
Grup	Grup 10, 1S, Menorca, GEP2
Guia docent	K
Idioma	Català

Prova final pràctica

Modalitat	Avaluació
Tècnica	Proves de resposta llarga, de desenvolupament (Recuperable)
Descripció	Tots els alumnes hauran de realitzar una prova final teòrica i pràctica, de resposta llarga ide desenvolupament. La prova consistirà en la resolució d'un cas pràctic en el que caldrà dissenyar un conjunt d'actuacions donades unes característiques d'un determinat grup classe. En la resolució d'aquest cas pràctic caldrà demostrar el domini dels continguts treballats al llarg del curs. La superació d'aquesta prova amb una nota igual o major a 5 serà imprescindible per aprovar l'assignatura.
Criteris d'avaluació	Respondre adequadament a les preguntes plantejades a l'examen

Percentatge de la qualificació final: 40% per l'itinerari A

Lectures i reflexió

Modalitat	Estudi i treball autònom individual
Tècnica	Treballs i projectes (Recuperable)
Descripció	L'alumnat haurà de dur a terme la lectura d'un llibre i diferents articles o capítols, realitzar-ne una reflexió i presentar un treball que serà pautat per part del professorat de l'assignatura.
Criteris d'avaluació	Comprensió i relació amb la teoria reflexió sobre la lectura realitzada presentació de la ressenya de la lectura

Percentatge de la qualificació final: 10% per l'itinerari A

Disseny de la unitat didàctica

Modalitat	Estudi i treball autònom en grup
Tècnica	Treballs i projectes (Recuperable)
Descripció	D'acord a allò establert a les classes de teoria i allò realitzat durant les classes pràctiques, l'alumnat haurà de dur a terme l'elaboració d'una unitat didàctica. Aquesta ha de ser realitzada en grup (de tres persones); sols en casos excepcionals, podrà ser realitzada de manera individual.
Criteris d'avaluació	Coherència entre els elements de la UD Adquació al context i punt de partida Atenció a la diversitat de l'alumnat Qualitat de les activitats i dels materials

Percentatge de la qualificació final: 10% per l'itinerari A

Elaboració del poster

Modalitat	Estudi i treball autònom en grup
Tècnica	Altres procediments (Recuperable)
Descripció	Els alumnes en petit grup elaboraran un poster de la UD que serà presentat a l'aula.
Criteris d'avaluació	S'elaborarà una graella de coavaluació

Percentatge de la qualificació final: 10% per l'itinerari A

Any acadèmic	2013-14
Assignatura	22100 - Bases Didàctiques i Disseny Curricular
Grup	Grup 10, 1S, Menorca, GEP2
Guia docent	K
Idioma	Català

Tasques i activitats

Modalitat	Estudi i treball autònom individual o en grup
Tècnica	Treballs i projectes (No recuperable)
Descripció	Es tracta d'elaborar aquelles activitats (mapes, recerques, entrevistes, exemples, comentaris, resums....) que palesen una participació activa a les classes
Criteria d'avaluació	LLiurament de les tasques en el termini establert Qualitat de la presentació i de la feina ben feta

Percentatge de la qualificació final: 10% per l'itinerari A

Recursos, bibliografia i documentació complementària

Els recursos bibliogràfics que es presenten són d'interès per a l'assignatura, al llarg del semestre es concretaran quins d'aquests recursos són de lectura obligatòria i quins de consulta recomanada.

Bibliografia bàsica

Bibliografia bàsica

CELA, J., I PALOU, J. (2004). *Va de mestres. Carta als mestres que comencen*. Barcelona: Rosa Sensat.

Durant el curs el professorat recomanarà un conjunt d'articles i lectures lligades a cada tema que seran obligatòries

Bibliografia complementària

CARBONELL, J. (2008). *Una educació para mañana*. Barcelona: Ediciones Octaedro.

TONUCCI, F. (1990). *Ensenyar o aprendre*. Barcelona: Editorial Graó.

CANTON.I.; PINO, M. (coords.) (2011). *Diseño y desarrollo del currículum*. Madrid: Alianza

CARDÚS, S. (2000). *El desconcert de l'educació*. Barcelona: Edicions La Campana.

ZABALA, A; ARNAU, L.(2007) *11 ideas clave.Como aprender y enseñar competencias*. Barcelona: Graó

MONEREO, C.(coord), CASTELLÓ,M, CLARIANA, M., PALMA,M.,PÉREZ, M.L. (1995): *Estrategias de enseñanza y aprendizaje*. Barcelona: Graó

ZABALA, A. (1995). *La pràctica educativa. Com ensenyar*. Barcelona: Graó.

CANO, E. (2005). *Com millorar les competències dels docents. Guia per a l'autoavaluació i el desenvolupament de les competències professionals*. Barcelona: Graó

SALINAS, D. (2002). *¡Mañana examen! La evaluación: entre la teoría y la realidad*. Barcelona: Graó.

HARGREAVES, A., (2001). *Aprender a cambiar. La enseñanza más allá de las materias y los niveles*. Barcelona: Octaedro

SCHÖN, D. (1998). *El profesional reflexivo. Cómo piensan los profesionales cuando actúan*. Barcelona: Paidós.

ALDÁMIZ-ECHEVARRÍA, M.M.; ALSINET, J.; BASSEDAS, E.; GINÉ, N.i altres (2000). *Com ens ho fem' Propostes per educar en la diversitat*. Barcelona: Graó

IMBERNÓN, F. (coord.) (2005). *Vivències de mestres: compartir des de la pràctica educativa*. Barcelona. Graó.

ÁLVAREZ J.M. (2001): *Entender la Didáctica, entender el currículum*. Buenos Aires: Miño y Dávila Editores

GARDNER, H. (2000). *La educación de la mente y el conocimiento de las disciplinas. Lo que todos los estudiantes deberían comprender*. Barcelona: Paidós.

HARGREAVES, A., (2003). *Enseñar en la sociedad del conocimiento*. Barcelona: Octaedro.

GARCIA, J., yI GARCIA, F.(1989): *Aprender investigando*.

Sevilla.: Diada-ICE.

Any acadèmic	2013-14
Assignatura	22100 - Bases Didàctiques i Disseny Curricular
Grup	Grup 10, 1S, Menorca, GEP2
Guia docent	K
Idioma	Català

El Sistema Educatiu vigent. Currículum de les Illes Balears de les diferents Etapes.

www.weib.caib.es

CUBERO, R.(1989): Cómo trabajar con las ideas de los alumnos. Sevilla. Diada Editoras.

COLL, C. i altres (1993): El constructivismo en el aula. Barcelona: Graó

BLANCH, X. (1996): Cinc cèntims sobre la reforma educativa. Barcelona: Proa.

ANTÚNEZ, S. et alt. (2003). El proyecto educativo de la institución escolar. Barcelona: Graó.

ANTÚNEZ, S. ET ALT.(2002). Dinámicas colaborativas en el trabajo del profesorado. El paso del yo al nosotros. Barcelona. Graó

CARBONELL,Jaume. (2002): La aventura de innovar. El cambio en la escuela. 2a edició. Ediciones Morata, S. L. Madrid

GONZÁLEZ, F. (2008): El mapa conceptual y el diagrama V.

Recursos para la enseñanza Superior en el siglo XXI. Narcea S.A.

HERNANDEZ, F. I VENTURA, F. (1992). La organización del currículum por proyectos de trabajo. El conocimiento es un calidoscopio. Barcelona: Graó.

JOHNSON, D. W., JOHNSON, R. T., I HOLUBEC, E. J.(1999):

El aprendizaje cooperativo en el aula. Barcelona: Paidós Educador.

BERMEJO, B. (Coord.) (2011). Manual de Didáctica general para maestros de educación infantil y primaria. Madrid: Pirámide.

MORAL SANTAELLA, C. (2010). Didáctica. Teoría y práctica de la enseñanza. Madrid: Pirámide.

ZABALA, Z.; ARNAU, L. (2007). 11 ideas clave. Cómo aprender y enseñar competencias. Barcelona: Graó.

ALDÁMIZ-ECHEVARRÍA, M.M.; ALSINET, J.; BASSEDAS, E.; et al. (2000). Com ens ho fem? Propostes per educar en la diversitat. Barcelona: Graó.

Altres recursos

CMapTools

<http://cmap.ihmc.us/download>

Competències bàsiques Illes Balears

<http://cbib.caib.es/>

Normativa i legislació educativa

http://weib.caib.es/Normativa/contingut_normativa_.htm

